

SOOVITUSLIK LUGEMISVARA 7.-9. klassile 2024/25 õa

Pea lugemispäevikut.

Vali sobiv variant: käsitsi kirjutamine loovtööde vihikusse või lugemispäevikusse, blogi või helifail.

Abiks on küsimused lugemisvara (9. kl järel) nimekirja lõpus.

Uudiskirjanduse kohta saad infot

<https://www.rahvaraamat.ee/c/noortele/1/1/29/354/et#>

<https://elk.ee/lastekirjandus/raamatusoovitused/>

7. klass

Loe järgnevast valikust läbi vähemalt üks raamat (I trimester).

F. R. Kreutzwald (“Eesti rahva ennemuistsed jutud”, “Kilplased, “Reinuvader rebane”); Eesti Kirjandusmuuseumi väljaanded tänapäeva rahvaluulest (“Banaanil on nohu”, “Neeger päevitab”, “Tüdruk veiniplekiga kleidis”, “Kus sõnu, seal mõnu” jt); “Sada saarelehte, tuhat toomelehte”; Sulev Oll “Vana sõna vallatused”; Leida Tigane “Peremees ja sulane”, Piret Vooglaid “Pane *like* ja postita oma seinale” (FB folkloor), vms

Loe läbi vähemalt viis raamatut. Näiteks vali kolm järgnevast valikust ja teised uudiskirjanduse hulgast.

E. Bornhöhe “Tasuja” vm ajalooline jutustus

K. A. Hindrey “Urmas ja Merike”

O. Luts “Kevade”

J. Parijõgi “Jutte”, “Teraspoiss”

J. Jaik “Tondijutud” J. Rannap “Viimane Valgesulg” vm

T. Toomet “Vanaaja koolilood” J. Tuulik “Vares”

H. Nõu “Pea suu”

A. Vallik “Kuidas elad, Ann?”

L. Tungal “Varesele valu”

M. ja T. Tiks “Ja kui teile siin ei meeldi ”

Ch. Nöstlinger “Vahetuslaps”

O. Preussler “Krabat”

D. Almond “Skelling”

R. Tolkien “Kaks kantsi”, “Sõrmuste isand”

R. L. Stevenson “Aarete saar”

B. Lebert “Grazy”

H. Olsson “Vahet pole”

J. K. Rowling, Potteri – raamatud

G. Durrell “Loomaaed pagasis”, “Minu pere ja muud loomad”

D. Defoe “Robinson Crusoe”

J. London “Ürgne kutse”

Margit Sarapik "Vaaraao leidmine"
Ivar Soopan "Kõik poisid ei saa suureks", "Head pahad poisid"
Sören Olsson ja Anders Jacobsson "Bert ja vene invasioon", "Bert ja küberflirt"
V. Timin "Vana Permi poisi Tino seiklused"
Stewart ja Riddell "Teispool süvalaant: Servamaa kroonika!"
C. S. Lewis "Narnia kroonikad"
T. Pratchett "Tillud vabamehed"
Lene Kaaberbol „Nägija tütar“
Eoin Colfer "Airman. Taevas sündinud poiss"
Frances Hardinge "Öökärbse lend"
Mauri ja Tarja Kunnas "Kangelaslood"
R. J. Palacio "Ime"
Salla Simukka "Punane nagu veri" jt
Neil Kaiman "Kalmisturaamat"
Robert Muchamore "Agent. Missioon nr 1"
Larsson & Korsell "Loitsusau"
Sarah Moore Fitzgerald „Lootuse õunakook“
David Almond „Minu nimi on Mina“
Holly Smale „Mina, nohik“
Cressida Cowell „Olid kord võlurid“
Wolfgang Herrndorf „Miks me varastasime auto?“

Vaata ka siit <https://loemind.keskraamatukogu.ee/category/7-klass/>

8. klass

Loe läbi A. de Saint-Exupéry "Väike prints" või O. Wilde "Õnnelik prints" (I trimester).

Loe läbi vähemalt kuus raamatut. Näiteks vali neli antud valikust ja teised uudiskirjanduse hulgast.

P. Kippar "Loomad, linnud, putukad. Eesti loomamuinasjutte"
P. Pääär & A. Türnpuu "Taevane pulm"
"Marjakobar" (setu muinasjutud)
"Torupill, haldjad ja hiiglased" (iiri ja šoti muinasjutte)
P. Gripari "Muinasjutte Broca tänavalt"
F. R. Kreutzwald "Eesti rahva ennemuistsed jutud"
J. Kaplinski "Kaks päkest"
J. ja W. Grimm "Muinasjutte"
M. Hiiemäe "Emand kaseladvas"
"Uued eesti muinasjutud"
E. Kalme "Tüdruk veiniplekiga kleidis" (tänapäeva hirmu- ja õudusjutud)
Leida Tigane "Peremees ja sulane"
Piret Vooglaid "Pane *like* ja postita oma seinale" (FB folkloor)
W. Scott "Ivanhoe", "Klooster"
V. Hugo "Hüljatud"
E. A. Poe "Hirmu- ja õudusjutud"

A. Dumas "Kolm musketäri"
J. F. Cooper "Hirvekütt"
W. Golding "Kärbeste jumal"
A. Christie "Pansionaadi saladused"
A. C. Doyle "Nelja märk"
S. King "Kõik on mõeldav"
H. G. Wells "Ajamasin"
T. Pratchett "Võlukunsti värv"
K. Mazetti "Jumala ja minu vahel on kõik läbi", vm
J. Guillou "Tee Jeruusalemma" Ch. Paolini "Eragon", "Vanem"
Juha Ruusuvori "Lääinemere mereröövlid"
G. R.R. Martini ulmermt-d
M. Carranzo "Nõidade raamat" I – III
D. Simmonsi ulmermt-d
J. Stirling "Ma leian su, Sky"
M. Haddon "Kentsakas juhtum koeraga öisel ajal"
Marie Lu "Legend"
G. G. Kay "Tigana"
G. Martin "Öölendajad"
P.C. Cast "Vabastatud"
Palacio „Ime“
K. Glasgow „Katkine tüdruk“
Ina Bruhn „Minu faking perekond“
Wolfgang Herrndorf „Miks me varastasime auto?“
Anna Woltz „Sada tundi ööd“

A. Vallik "Mida teha, Ann?", "Mis sinuga juhtus, Ann?"
D. Leesalu "Mängult on päriselt"
M. Sobolotny "Kirjaklambritest võö"
R. Vassel "Vihma vari"
J. Tangsoo "Hanejaht"
H. Nõu "Tõmba uttu", "Kuues sõrm"
K. Reimus "Eilset pole olemas", "Haldjatants"
S. Veskimees "Pilvelinnuste ajastu langus"
K. Priilinn "Maarjamäe kägu", „Liblikasonaat" jt
I. Soopan "Head pahad poisid"
Reeli Reinaus "Vaevatud", „Verikambi"
Mait Vaik "Juss ja vennad"
Ilmar Tomusk "Lõpuaktus"
Ene Sepp „Taeva tühjad tribüünid“

Vaata ka siit <https://loemind.keskraamatukogu.ee/category/8-klass/>

9. klass

Loe alljärgnevast valikust läbi vähemalt üks raamat (I trimester).

F. R. Kreutzwald "Kalevipoeg" (eelnevalt Eno Raud "Kalevipoeg")

M. J. Eisen “Esivanemate varandus” või “Näkid, kratid, luupainajad”
F. R. Faehlmann “Müüdid”
Enn Vetemaa “Kalevipoja mälestused” (travestia) või “Eesti näkiliste välimääraja”
”Jaanus Vaiksoo “Soovaimu lood”
Rein Põder jt „Eesti muinasjutud“
“Uuemad eesti muinasjutud”
E. Kalme “Tüdruk veiniplekiga kleidis” (tänapäeva hirmu- ja õudusjutud)
“Elu on lill, ainult kasta”
Piret Vooglaid “Pane *like* ja postita oma seinale” (FB folkloor)

Loe alljärgnevast valikust läbi vähemalt kaks raamatut (II trimester).

E. Vilde jutustused “Musta mantliga mees”, “Vigased pruudid”, “Ärapõletatud peigmehed” või üks romaan (nt “Mahtra sõda” või “Külmale maale”)
A. H. Tammsaare romaan “Kõrboja peremees” või jutustus “Vanad ja noored”
A. Kivikas “Nimed marmortahvlil”
A. Gailit “Isade maa” või “Ekke Moor”
J. Kross “Wikmani poisid”, “Kolme katku vahel” (I osa) või “Rakvere romaan”
M. Unt “Hüvasti, kollane kass”, “Võlg” või “Tere, kollane kass”
N. Baturin “Karu süda” või “Mõrv majakal”
L. Kunnas “Sõdurjumala teener” või “Gort Ashryn” I osa (eriti noormeestele!)
A. Kivirähk “Rehepapp” või “Mees, kes teadis ussisõnu”
Kerttu Rakke “Kolmas printsess”
K. Kender “Pangapettus või “Kuidas saada isaks”
I. Hargla “Apteeker Melchior ja ...”

Loe läbi vähemalt neli raamatut. Näiteks vali kaks antud valikust ja teised uudiskirjanduse hulgast. (II-III trimester)

Noorte suhted ja probleemid

Heli Künnapas “Lõpupidu” vm
Olav Ruitlane “Kroonu”, „Vee peal“
Lehte Hainsalu „Koerliblikas”
Helga Nõu “Appi”, “Jääauku”
Sass Henno “Mina olin siin”, “Esimene arest”
Diana Leesalu “Kaks grammi hämaruseni”, “Mängult ja päriselt 2”
Margus Karu “Nullpunkt”
Kiiri Saar “Martin Greeni juhtum”
Ilmar Tomusk “Lõpuaktus”
Stephen Chbosky “Müürililleks olemise iseärasused”
Nick Horney “Maoli”
K. Levola “Tahan”
Nina LaCour „Meiega on kõik korras“
Ene Sepp „Taeva tühjad tribüünid“
Anna Woltz „Sada tundi ööd“
M. Lembcke “Suvi, kui kõik olid armunud”

John Green „Süü on tähtedel” vm
Brian Conaghan „Kui härra koer hammustab“
Zoe Sugg „Tüdruk Online“
Ina Bruhn „Minu faking perekond“
Julie Buxbaum „Kui sõnadest jäääb puudu“

Fantaasia, sh ajalooline fantaasia

I. Hargla, “Vabaduse kõrgem määär”, “French ja Koulu”
M. Carranza “Emahundi klann”
H. Loevenbruck “Huntide sõda” (Moira triloogia)
C. Fletcher “Kivisüda”
P. Rothfuss “Tuule nimi”
Becca Fitzpatrick “Salajane”
Simon Holt “Neelatud” (Neeljate triloogia)
Lois McMaster “Sõduri õpilane”
Mats Strandberg “Ring” jt
Joss Stirling Ma leian su, Sky“ jt

Filosofilisemad teosed noortele

I. McEwan “Tsementaed”
J. Guillou “Kurjus”
J. Gaarder „Apelsinitüdruk“, „Sophie maailm”
K. Brooks “Lucas”
Jean Marie Gustave Le Clézio “See, kes pole kunagi näinud merd”
J. Richter “Havisuvi”
M. Rosoff “Nii ma nüüd elan”
D. Kareva, S. Sisask, H. Võrno jt “Uued eesti muinasjutud”
Markus Zusak “Sõnumitooja”
S. Westerfeld “Inetud”

Põnevuslood, sh ajaloolist fantaasiat ja ulmet

I. Hargla “Apteeker Melchior ja Pirita kägistaja” jt
M. Gripe “Sitasitikas lendab videvikus”
M. Coleman “Interneti detektiivid. Võrgupätid”
Skomantas “Nõiutud aare. Jumalate tahe” (ajalooline põnevusromaan)
“Kinnimüüritud tuba” (Kuulsaid jutte: hirmu, õudust ja põnevust)
W. C. Clott “Kadunud internetti”
Alfred Bester „Tiiger! Tiiger!“
Ilkka Remes “Ürgöö”
Tiit Tarlap “Lõhestusjoon”, „Tuleriitade öö“
Sophie Brinkmann “Andaluusia sõber”
Salla Simukka “Punane nagu veri” jt
James Dashner “Labürindijooksja“ jt

Vaata ka siit: <https://loemind.keskraamatukogu.ee/category/9-klass/>

Loetust kokkuvõtte tegemine (7.-9. klass)

1. Nimeta raamatu autor, žanr, pealkiri ja ilmumisaasta (esmatrükk!).

2. Tutvusta autorit vähemalt kolme väitega.
3. Tee loetust vähemalt 5-lauseline kokkuvõte (millal ja kus toimub tegevus, teema, sündmustik).
4. Kes on teoses tähtsamad tegelased? Iseloomusta neist üht (välimus, iseloom, käitumine, konfliktid jne). Too tekstist näiteid.
5. Sõnasta autori sõnum lugejale, s.o loo peamõte ehk idee.
6. Mida see lugu sulle õpetas või milliseid uusi mõtteid ja arusaamu andis?
7. Iseloomusta kirjaniku stiili (sõnavara, laused, keelekasutus üldse. Too 3 näidet).
8. Sõnasta loetu põhjal üks arutlusküsimus või väide või vanasõna vms, mille üle saaks klassis arutleda.
9. Sinu arvamus raamatu kohta. Kellele soovitat/ ei soovita seda raamatut lugeda? Miks?

Nimekirja koostas õp Merike Mäemets.